



5 octombrie 2015

218 nr. 362

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la organizarea activității notarilor

(nr.317 din 04.09.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege a fost elaborat în scopul realizării obiectivelor Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr.231/2011 și Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.6/2012, care la pct.3.2.1 subpct.4 prevede elaborarea unei noi legi cu privire la notariat.

3. Proiectul de lege reglementează statutul notarului și notarului stagiar. De asemenea, proiectul de lege prevede instituirea unui organ de autoadministrare al notarilor – Camera Notarială, în sarcina căreia intră crearea Fondului de credibilitate. Potrivit prevederilor proiectului de lege scopul creării Fondului de credibilitate este repararea unui eventual prejudiciu cauzat de notari. Menționăm că, Nota informativă nu argumentează necesitatea creării Fondului de credibilitate dat fiind faptul că notarul este obligat să încheie contract de asigurare obligatorie de răspundere profesională pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat. Totodată, proiectul de lege nu prevede dacă cotizațiile lunare ale notarilor sunt obligatorii și nu stabilește dacă poate dispune de mijloacele Fondului de credibilitate notarii care nu au contribuit la formarea acestuia.

4. Prezentul proiect de lege prevede că procedura de îndeplinire a actelor notariale și metodologia calculării plăților notariale sunt reglementate prin legi separate. Astfel, va fi necesar elaborarea unui proiect de lege care să cuprindă procedura de îndeplinire a actelor notariale și metodologia calculării plăților notariale. Pentru asigurarea respectării principiului oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente prevăzut la art.4 din

Legea nr.780/2001 considerăm că, aceste proiecte de legi este necesar a fi examinate concomitent.

5. Art.34 din proiectul de lege prevede că notarul poate împuternici personalul angajat să colecteze informații și acte necesare pentru procedura notarială, să transmită actele notariale conform procedurilor legale pentru înregistrarea drepturilor la autoritățile abilitate, să primească și să ridice acte de la autorități, să efectueze lucrări de arhivare, lucrări tehnice de ținere a contabilității, a resurselor umane, precum și să îndeplinească alte acțiuni tehnice necesare desfășurării activității notarului. În acest context, și luând în considerație dezvoltarea tehnologiilor IT, sugerăm examinarea posibilității instituirii unui mecanism care va permite părților implicate să acorde informația și documentele necesare printr-un singur punct de recepționare (ghiseu unic) în cadrul biroului notarial, întru evitarea cheltuielilor suplimentare suportate de către clienți. Astfel, considerăm oportun completarea proiectului de lege cu norme, care vor oferi notarului posibilitatea perfectării tuturor operațiunilor administrative și notariale prin sistemul electronic la perfectarea actelor notariale, în vederea scutirii cetățenilor de deplasării suplimentare pentru obținerea documentelor premergătoare actelor notariale (Inspectoratul Fiscal, Oficiu Cadastral) și înregistrarea drepturilor constatate prin actele notariale.

II. Observații de conținut și tehnico-legislative

1. Pentru un spor de precizie normativă considerăm oportun introducerea unui articol în proiectul de lege care să conțină definirea noțiunilor de bază.

2. Propunem excluderea alin.(2) din art.1 deoarece prevederile acestuia se regăsesc în Capitolul XI Dispoziții finale și tranzitorii.

3. La art.4, alin.(4) pentru a fi în corespundere cu prevederile constituționale propunem a fi revizuit în coroborare cu art.16 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

4. La art.5 alin.(1) este necesar a se concretiza sintagma „cu excepțiile prevăzute de lege” deoarece proiectul de lege nu conține prevederi care să stabilească aceste excepții or, se va face trimitere la legile concrete care conțin aceste excepții.

5. La art.6 alin.(3) considerăm necesar a fi stabilit un termen în care poate fi ridicat registrul. De asemenea în proiect nu este prevăzută procedura înregistrării actelor notariale pe perioada lipsei registrului, or pe această perioadă se suspendă activitatea notarului.

De asemenea la alin.(3), propunem a fi revizuită din punct de vedere redacțional sintagma „în legătură cu cauzele penale”.

6. La art.8 alin.(1) este utilizată noțiunea „ordinul de investiție cu împuternici”, iar la art.30 este utilizată noțiunea „ordinul de investiție”. Astfel, este necesar revizuirea acestor noțiuni întru utilizarea unei terminologii constante și uniforme.

7. La art.22 alin.(4) considerăm oportun a se indica din contul cui va fi efectuat noul stagiul de către persoana care nu a susținut examenul de calificare în profesia de notar.

8. La art.28, alin.(3) este expus într-o formă ambiguă și necesită a fi revăzut din punct de vedere redacțional.

9. Art.29 prevede modul de efectuare a evidenței notarilor. Prevederile acestui articol stabilesc că evidența notarilor se va efectua prin intermediul registrului de stat al unităților de drept și Jurnalul înregistrării notarilor. Nota informativă la proiectul de lege nu argumentează necesitatea efectuării evidenței în două registre. Mai mult ca atât nu este stabilit cine va fi responsabil de Jurnalul înregistrării notarilor.

10. Art.31 alin.(2) prevede că teritoriul de activitate al notarului corespunde cu teritoriul unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea. Iar, art.32 alin.(1) stabilește că notarul dispune de un singur birou. Nu este clară limitarea de a dispune doar de un singur birou, deoarece pot exista cazuri, spre exemplu, când notarul dorește să dispune de birou și în sat (comună) cu anumite zile de primire. Recomandăm a se examina posibilitatea de a permite notarilor care activează în raza raioanelor unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea de a dispune de posibilitatea să deschidă birouri și în localități rurale mari.

11. La art.35 alin.(8) considerăm oportun a fi completat cu prevederi referitoare la cazurile când este necesar întocmirea actelor notariale pe blanchete speciale.

12. La art.38 alin.(2), referitor la sintagma „activitatea notarială”, menționăm că potrivit art.2 alin.(1) din Legea taxei de stat nr.1216/1992, taxa de stat se încasează pentru actele notariale îndeplinite de notari, astfel propunem revizuirea sintagmei „activitatea notarială” în coroborare cu prevederile Legii nr.1216/1992.

13. La art.39 alin.(5) stabilește că absența notarului pe parcursul unui an calendaristic nu poate depăși în total 50 de zile lucrătoare. Nu este clar ce se va întâmpla dacă perioada absenței de la birou pe parcursul unui an calendaristic va depăși 50 de zile. Proiectul nu conține prevederi care ar contribui la asigurarea activității biroului pe perioada lipsei notarului.

Totodată, nu este argumentat termenul de absența de 50 de zile lucrătoare, cu excepția aflării notarului doar în concediu maternitate, dat fiind că alin.(1) lit.c) din art.39 permite absența notarului de la birou în cazul incapacității temporare de muncă. Astfel, propunem completarea alin.(5) art.39 cu prevederi referitoare și la incapacitatea temporară de munca drept excepție de la termenul de 50 de zile de absență a notarului.

14. La art.40 alin.(1), considerăm necesar a fi argumentată limitarea cazurilor de suspendare a activității notarului. Deoarece notarul este liber profesionist, acesta poate sa-și suspende activitatea la cererea întemeiată a acestuia (spre exemplu art.13 din Legea cu privire la avocatura nr.1260/2002).

15. La art.45 alin.(3) este necesar a se indica când începe să decurgă termenul de 10 zile.

16. La art.53 alin.(3) sintagma „în lipsa unui contract de asigurare obligatorie de răspundere profesională” necesită a fi concretizată, deoarece potrivit art.28 alin.(2) lit.c) din proiectul de lege pentru a fi învestit cu împuterniciri notarul este obligat să prezinte Ministerului Justiției copia contractului de asigurare de

răspundere profesională. De asemenea art.65 alin.(5) stabilește că, sancțiunea disciplinară de suspendare a activității notarului se aplică obligatoriu în cazul lipsei contractului de asigurare de răspundere civilă. De aceea considerăm necesar a se indica cazurile când este posibil desfășurarea activității notariale în lipsa contractului de asigurare obligatorie de răspundere profesională.

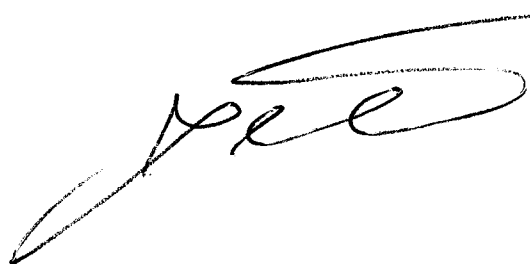
17. La art.57 alin.(1) este stabilit că Fondul de credibilitate este administrat de Consiliul de administrare a Fondului de credibilitate. Totodată alin.(3) art.56 prevede că fondatorul Fondului de credibilitate este Camera Notarială, iar art.44 din proiectul de lege stabilește organele Camerei Notariale. Este de remarcat că, Consiliul de administrare nu se regăsește printre organele Camerei Notariale. De aceea propunem revizuirea organelor Camerei Notariale.

18. La art.63 lit.f) și art.65 alin.(5) este utilizată noțiunea „contract de răspundere civilă”. Menționăm că potrivit art.28 alin.(2) lit.c) din proiectul de lege pentru a fi învestit cu împuterniciri notarul este obligat să prezinte Ministerului Justiției copia contractului de asigurare de răspundere profesională. Mai mult ca atât în proiect nu sunt prevăzute reglementări referitoare la contractul de răspundere civilă.

19. La art.68 alin.(5) prevede că ordinul ministrului justiției privind aplicarea sancțiunii disciplinare notarului se publică în Monitorul Oficial. Este de remarcat că Nota informativă nu argumentează necesitatea publicării ordinelor de sancționare, totodată nu este clară situația în care instanța de judecată anulează actul administrativ de sancționare, va fi necesar sau nu publicarea în Monitorul Oficial a unei informații privind anularea actelor respective.

20. La art.69, referitor la abrogarea Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat, menționăm că, abrogarea este un procedeu tehnico-juridic de suprimare prin care sînt scoase din vigoare prevederile actului legislativ ce nu mai corespund echilibrului dintre cerințele sociale și reglementarea legală. Potrivit prevederilor art.38 din Legea nr.780/2001 abrogarea este parțială atunci când se suprimă numai unele părți din actul legislative. Deoarece, prin proiectul de lege se propune abrogarea Legii nr.1453/2001, cu excepția prevederilor art.3-5, 30-33 și a capitolelor IV-XII, este necesar abrogarea doar a capitolelor propuse abrogării nu a și a legii.

Procedura legislativă de înaintare a proiectului spre examinare în Parlament, a fost respectată, iar oportunitatea examinării și adoptării acestuia aparține Legislativului.



**Șef direcție generală
Ion Creangă**